

Raahen kaupungin virka- ja työvapaiden myöntämisperiaatteet ja eräät virka- ja työvapaat

Yhteistyötoimikunta 09.10.2024, Henkilöstöjaosto 30.10.2024, voimaan 01.01.2025

Sisällysluettelo

Yleistä _____	3
1. Virkavapauksien/työlomien haku- ja päätösmenettely _____	3
1.1 Hakeminen _____	3
1.2 Päätösmenettely _____	4
1.3 Myönnetyn vapaan keskeyttäminen tai muuttaminen _____	4
1.4 Harkinnanvaraisen palkattoman virka-/työvapaan pituus _____	4
1.5 Harkinnanvaraiset palkattomat virkavapaat opetusalla _____	5
2. Eräät virka- ja työvapaat _____	5
2.1 Kertausharjoitukset _____	5
2.2 Merkkipäivät _____	5
2.3 Osallistuminen pääsopijajärjestöjen ylimpien päättävien elinten kokouksiin _____	5
2.4 Kansanedustajana toimiminen ja määräaikainen EU - palvelus _____	6
2.5 YK:n kehitysyhteistyö ym. kansainväliset tehtävät _____	6
2.6 Luottamustoimen hoitaminen _____	6
2.7 Urheiluedustustehtävä _____	6
2.8 Ylityövapaat _____	7
2.9 Saldovapaat _____	7
2.10 Raahen kaupungin palvelusaikavapaat (20, 30, 40) _____	7
2.11 Virka-/työvapaa omasta vakituisesta tehtävästä Raahen kaupungin toisen viran/toimen hoitamista varten _____	8
2.12 Virka-/työvapaa toisen työnantajan palvelukseen menemistä varten _____	8
3. Linkit _____	8

Yleistä

Virkavapaudella tarkoitetaan viranhaltijan vapauttamista virkatehtäviensä hoidosta määräajaksi. Vastaavaa työsuhteisen työntekijän vapauttamista tehtäviensä hoidosta kutsutaan työlomaksi.

Viranhaltijalle/työntekijälle voidaan hakemuksesta myöntää vapautus virka-/työtehtävien hoidosta joko kokonaan tai osittain. Virka-/työvapaita koskevat tarkemmat määräykset löytyvät virka- ja työehtosopimuksista ja lainsäädännöstä.

Virka- ja työvapaat jaetaan ehdottomiin ja harkinnanvaraisiin. Ehdottomiin virka- ja työvapaisiin viranhaltijalla/työntekijällä on oikeus lain tai virka- ja työehtosopimusten perusteella (mm. sairausloma, perhevapaat, eräät virka- ja työvapaat/KVTES luku V § 11, reservin kertausharjoitukset, lain nojalla osallistuminen väestönsuojelukoulutukseen sekä siviilipalvelun täydennyspalvelukseen). Ehdottomat virka-/työvapaat ovat tietyin rajoituksin pääsääntöisesti palkallisia.

Harkinnanvaraiset virka-/työvapaat työnantaja myöntää oman harkintansa perusteella (ei velvollisuutta myöntää). Harkinnanvaraiset virka-/työvapaat ovat pääsääntöisesti palkattomia ja ne tulee anoa ja myöntää yhdenjaksoisina.

Palkattomien virka-/työvapaiden aikana viranhaltija/työntekijä ei ole oikeutettu käyttämään työterveyspalveluita eikä kaupungin henkilöstön henkilöstötetuisuuksia.

1. Virkavapauksien/työlomien haku- ja päätösmenettely

1.1 Hakeminen

Virka-/työvapaa haetaan Web-tallennuksen kautta sähköisesti. Mikäli poissaoloon liittyy erillinen selvitys tai todistus, se toimitetaan päätöksen tekijälle.

Ehdottomat virka-/työvapaat haetaan vähintään KVTESin tai ko. lain edellyttämää määräaikaan noudattaen.

Harkinnanvaraiset virka-/työvapaat tulee hakea heti, kun vapaan ajankohta on tiedossa. Yli kuukauden kestävät vapaat tulee hakea viimeistään kuukautta ennen vapaan alkamista. Harkinnanvaraisen vapaan hakemuksen liitteenä tulee olla esihenkilön lausunto, miten työtehtävät virkavapaan aikana järjestetään.

Jos hakemus on tehty virheellisesti, se tulee perua ja pyytää työntekijää tekemään uusi hakemus esim. korjatulle ajanjaksolle. Kielteiset päätökset tulee työnantajan perustella työntekijälle.

1.2 Päätösmenettely

Harkinnanvaraiset virkavapaudet ja työlomat käsitellään kaupungin virka- ja työvapaaohjeistusten mukaisesti. Kaupunginjohtajan harkinnanvaraisen virkavapauden myöntää kaupunginhallitus.

Kaupunginjohtajalla on oikeus myöntää perustellusta syystä palkallista virkavapautta/työlomaa enintään viisi päivää vuodessa (esim. palkallinen harkinnanvarainen viiden päivän opintovapaa).

Hallintosääntö:

Toimialajohtaja päättää tulosalueiden esihenkilöiden vuosiloman sekä sellaisen virkavapauden myöntämisestä, jonka saamiseen henkilöllä on lainsäädännön tai virka-/työehtosopimuksen nojalla ehdoton oikeus sekä muun virkavapauden myöntämisestä tulosalueen esihenkilölle enintään vuodeksi kerrallaan, ellei harkittavaksi tule palkan määrä.

Tulosalueen esihenkilö päättää alaisensa henkilön vuosiloman sekä sellaisen virkavapauden ja työloman myöntämisestä, jonka saamiseen henkilöllä on lainsäädännön, virka- ja työehtosopimuksen tai virkasäännön nojalla ehdoton oikeus sekä muun virkavapauden tai työloman myöntämisestä alaiselleen henkilölle enintään vuodeksi kerrallaan, ellei harkittavaksi tule palkan määrä.

Tulosyksikön esihenkilö päättää alaisensa henkilön vuosiloman sekä sellaisen virkavapauden ja työloman myöntämisestä, jonka saamiseen henkilöllä on lainsäädännön, virka- ja työehtosopimuksen tai virkasäännön nojalla ehdoton oikeus sekä muun virkavapauden tai työloman myöntämisestä alaiselleen henkilölle enintään vuodeksi kerrallaan, ellei harkittavaksi tule palkan määrä.

Edellä mainittujen päättäjien tulee kuitenkin huomioida päätöksenteossaan tämän ohjeen kohta 2.12 Virka-/työvapaa toisen työnantajan palvelukseen menemistä varten.

1.3 Myönnetyn vapaan keskeyttäminen tai muuttaminen

Lakisääteisten virka-/työvapaiden peruuttamiseen tai muuttamiseen pitää olla perusteltu syy, joka on määritelty kunnallisissa virka- ja työehtosopimuksissa/ko. laissa.

Myös harkinnanvaraisten virka-/työvapaiden keskeyttämiseen tulee olla perusteltu syy ja keskeyttämisspätös on työnantajan harkittavissa.

1.4 Harkinnanvaraisen palkattoman virka-/työvapaan pituus

Jos vapaajakson pituus on 5 päivää (ma-pe), tulee vapaa hakea maanantai - sunnuntai (7 päivää).

Jos vapaajakson pituus on 1-3 päivää, tulee vapaa hakea näille päiville.

Jos vapaajakso ylittää viikonlopun, tulee lauantai ja sunnuntai sisällyttää jaksoon. Esim. torstai - maanantai.

Jos vapaajakso kestää yli kaksi viikkoa, on vapaa haettava ja myönnettävä yhdenjaksoisena.

Jos vapaaviikolle sattuu muuksi kuin lauantaiksi tai sunnuntaiksi uudenvuodenpäivä, loppiainen, helatorstai, vapunpäivä, itsenäisyyspäivä, jouluaatto, joulupäivä tai tapaninpäivä, ovat nämä päivät aina palkallisia vapaapäiviä.

1.5 Harkinnanvaraiset palkattomat virkavapaat opetusallalla

[§ 37 Virkavapaan vaikutus palkkaukseen \(voimaan 1.8.2023\)](#)

2. Eräät virka- ja työvapaat

2.1 Kertausharjoitukset

Reservin kertausharjoituksiin tai lain nojalla väestönsuojelukoulutukseen tai lain nojalla siviilipalvelun täydennyspalvelukseen määrätyle maksetaan kertausharjoitusten tai väestönsuojelukoulutuksen tai täydennyspalveluksen ajalta varsinainen palkka [KH 21.11.2022 § 440](#) .

Määräystä ei sovelleta vapaaehtoiisiin kertausharjoituksiin osallistuvaan tai vapaaehtoiisiin täydennyspalveluksiin osallistuvaan.

2.2 Merkkipäivät

Työpäiväksi sattuvat 50- ja 60-vuotispäivät, oma vihkiäispäivä, parisuhteen rekisteröimispäivä, avio- puolison, rekisteröidyn parisuhteen osapuolen, vanhemman, lapsen, veljen ja sisaren hautajaispäivä (siunauspäivä) sekä asevelvollisuuslain mukainen kutsuntapäivä ovat palkallisia vapaapäiviä.

Vapaapäiväksi sattuvat tai vuosiloma-aikaan ajoittuvat em. päivät eivät oikeuta saamaan vastaavaa vapaapäivää muuna ajankohtana.

2.3 Osallistuminen pääsopijajärjestöjen ylimpien päättävien elinten kokouksiin

Pääsopijajärjestöjen ylimpien päättävien elinten kokouksiin osallistumista varten myönnetään palkallista virka-/työvapaata, edellytyksenä, että kokouksissa käsitellään virka- tai työehtosopimusasioita.

Ylimmät päättävät elimet on lueteltu KVTES 2022-2025 V luku § 11 mom. 3.

Palkallista virka-/työvapaata myönnetään myös sellaisten valtakunnallisten järjestöjen päättävien elinten kokouksiin osallistumista varten, joiden jäsen Raahen kaupunki on.

2.4 Kansanedustajana toimiminen ja määräaikainen EU - palvelus

Kansanedustajaksi valitulle viranhaltijalle/työntekijälle voidaan myöntää palkatonta virka-/työvapaata vaalikauden ajaksi. Euroopan unionin palvelukseen määräajaksi siirtyvälle viranhaltijalle/työntekijälle voidaan myöntää palkatonta virkavapautta/työlomaa viisi vuotta ja tämän jälkeen perustellusta syystä harkinnan mukaan.

2.5 YK:n kehitysyhteistyö ym. kansainväliset tehtävät

Yhdistyneiden Kansakuntien, Kansainvälisen Punaisen Ristin, Ulkoministeriön kehitysyhteistyöosaston alaisissa kansainvälisissä tehtävissä asiantuntijana tai kansainvälisen apurahan turvin työskentelyä varten voidaan ao. viranhaltijalle/työntekijälle myöntää palkatonta virkavapautta/työlomaa harkinnan mukaan.

2.6 Luottamustoimen hoitaminen

Osallistuminen kaupungin toimielimen kokoukseen luottamushenkilönä:

Viranhaltija/työntekijä voi osallistua työajallaan palkallisena Raahen kaupungin toimielimien tai sellaisen toimielinorganisaation kokouksiin, joiden jäsen Raahen kaupunki on.

Osallistuminen muun kuin Raahen kaupungin toimielimen kokoukseen luottamushenkilönä:

Viranhaltija/työntekijä anoo palkatonta virka-/työvapaata luottamustoimensa hoitamisen ajalle.

2.7 Urheiluedustustehtävä

Raahen kaupungin viranhaltijoille ja työntekijöille, jotka ovat tulleet valintakilpailujen tai maan edustuksesta päättämään oikeutetun kansallisen liiton tai vastaavan suorittaman valinnan perusteella valituksi kilpailijoina, joukkueenjohtajina, huoltajina tai valmentajina osallistumaan

- olympialaisten esikisoihin
- olympialaisiin

- MM-kilpailuihin
- EM-kilpailuihin
- PM-kilpailuihin
- maaotteluihin

suoritetaan, ellei työansion menetystä muutoin korvata, kuukausipalkkaiselle varsinainen palkka kilpailumatkan ajalta ja tuntipalkkaiselle keskituntiansion mukainen palkka kilpailumatkan aikaan sisältyviltä työpäiviltä.

Edellä mainittuihin kilpailuihin valmistautumista varten pidettäville valmennusleireille yms. osallistumista varten myönnetään virkavapaa/työvapaa palkattomana.

Kuitenkin, kun kilpailija, joukkueenjohtaja, huoltaja tai valmentaja on lopullisesti valittu maan edustajaksi johonkin edellä mainittuun kilpailuun, myönnetään hänelle ko. kilpailua varten järjestettävien valmennusleirien ajaksi palkallista virka-/työvapaa ettei ansiomenetyksiä muutoin korvata. Palkkaa voidaan maksaa enintään 30 kalenteripäivää vuodessa ja valmennusleirin osalta enintään 30 kalenteripäivää vuodessa.

2.8 Ylityövapaa

Ylityötä on työnantajan aloitteesta tehty työ, joka ylittää KVTES luku III 14 §:ssä määritellyt ylityöraajat. Ylityön tekeminen edellyttää, että työntekijä on antanut suostumuksensa ylityön tekemiseen ja työnantaja on antanut suostumuksen perusteella ennen ylityöiden aloittamista kirjallisen ylityömääräyksen. Akuuteissa tilanteissa esim. opetustoimessa, voidaan ylityömääräyksen antamisesta sopia toisin, jos kirjallista ylityömääräystä ei voida tai ennätetä antaa ennen ylityön tekemistä.

Työnantajan harkinnan mukaan ylityöt korvataan joko rahana tai vapaana. Ylityövapaa tulee anoa Web-tallennuksessa. Ylityövapaan ajankohdasta tulee sopia esihenkilön ja työntekijän kesken.

2.9 Saldovapaa

Liukuvassa työajassa olevilla on mahdollisuus pitää +saldon salliessa enintään 5 työpäivää kerrallaan saldovapaa. Saldovapaan ajankohdasta tulee sopia esihenkilön kanssa. Kokopäiväinen saldovapaa tulee anoa Web-tallennuksessa.

2.10 Raahen kaupungin palvelusaikavapaa (20, 30, 40)

Kun henkilölle on kertynyt yhdenjaksoista palvelua Raahen kaupungilla 20 vuotta, on hän oikeutettu 3 työpäivän pituiseen palkalliseen palvelusaikavapaaseen, 30 vuotta yhdenjaksoista palvelua oikeuttaa henkilön 5 työpäivän pituiseen palkalliseen palvelusaikavapaaseen ja 40 vuotta yhdenjaksoista

palvelua oikeuttaa henkilön 10 työpäivän pituiseen palvelusaikavapaaseen. Palveluajasta ei vähennetä palkattomia poissaoloja.

Palvelusaikavapaiden ajankohdasta on sovittava esihenkilön kanssa ja vapaa tulee pitää palvelussuhteen aikana (ei makseta rahana työsuhteen päättyessä). Palkallinen vapaa tulee hakea Web -tallennuksessa. Työpäivien kuluminen lasketaan KVTESin vuosilomasta annettujen säännösten mukaisesti, mutta osa-aikaisten osalta ei sovelleta KVTESin määräyksiä, vaan vapaa myönnetään kolmen, viiden tai kymmenen työpäivän pituisena palkallisena vapaana. Palvelusaikavapaa tulee anoa ja pitää yhdenjaksoisena.

2.11 Virka-/työvapaa omasta vakituisesta tehtävästä Raahen kaupungin toisen viran/toimen hoitamista varten

Viran-/toimenhaltijalle myönnetään pääsääntöisesti virka-/työvapaa, jos hän siirtyy määräaikaisesti toiseen tehtävään Raahen kaupungin sisällä omasta vakituisesta tehtävästä. Pitkissä määräaikaisuuk- sissa vapaa voidaan myöntää, mikäli siitä ei aiheudu toiminnalle haittaa. Jos henkilö on valittu toiseen virkaan tai tehtävään toistaiseksi, virka-/työvapaa myönnetään enintään koeajaksi (6 kuukautta).

2.12 Virka-/työvapaa toisen työnantajan palvelukseen menemistä varten

Virka- ja työvapaata ei myönnetä toisen työnantajan palvelukseen menemistä varten.

Poikkeuksen muodostavat tilanteet, joissa toisen työnantajan palvelukseen hakeutumisen perusteena ovat sosiaaliset perusteet, esimerkiksi lähiomaisen akuutti tuen tarve toisella paikkakunnalla (todistettava pyynnöstä lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattilaisen tai viranomaisen lausunnolla). Ky- seisissä tilanteissa palkatonta virka-/työvapaata voidaan harkinnan perusteella myöntää enintään kuusi kuukautta. Ennen poissaolon myöntämistä, tulee pyytää lausunto Raahen kaupungin henkilöstöpäälli- költä poissaoloperusteiden riittävydestä.

3. Linkit

[TSL Työsopimuslaki](#)

[Kvhl Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta](#)

[KVTES 2022-2025](#)